

Møtereferat

Sak: Samarbeidsforum TSO/DSO

Møtedato/sted:
23.9.2020/MS Teams

Deltagere:
Anders Sivertsgård
Knut Lockert
Bjørn Rune Stubbe
Eivind Gramme
Frank Boholm
Johannes Kristoffersen
Trond Eriksen
Bjørn Tore Hjartsjø
Peter W Kirkebø
Stian Frøiland
Per Arne Vada
Camilla Landro Berntsen
Jens Holene
Johan Hernes
Åshild Helland
Kristoffer Sletten
Torfinn Jonassen
Gunnar G. Løvås
Anne Sofie Risnes
Hans Olav Ween
Arne Dybdal

Energi Norge
Distriktsenergi
Tensio
Skagerak Energi Nett
Lyse Elnett
Troms Kraft Nett
Glitre Energi Nett
Skagerak Nett
Mørenett
Sognekraft
Energi Norge
BKK Nett
Elvia
Tensio
Lyse elnett
Agder Energinett
RME
Statnett
Statnett
Statnett
Statnett

Møteleder:
Gunnar G. Løvås

Fraværende: Jan-Erik Brattbakk
(Ringerikskraft Nett), Norgesnett, Sture
Hellesvik (Hålogaland)

Vår referanse:

Neste møte:
Desember 2020

Dato: 2020.09.24

Sign.:

.....

1	Runde om hva som skjedd siden sist møte i Samarbeidsforum Både nettselskapene og Statnett melder om stort trykk på elektrifisering og ønske om nye nettilknytninger (spesielt forbruk). I distribusjonsnett er det mange nye tilknytninger av forbruk eks. ferger, landstrøm, oppdrett ol. Bransjen uttrykte støtte til forslag (høring med frist 1.12.2020) for tilknytning av uttak med vilkår om utkobling eller redusert strømforsyning):	

	https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---endringer-i-forskrift-om-nettregulering-og-energimarkedet-tilknytning-av-uttak-med-vilkar-om-utkobling-eller-redusert-stromforsyning/id2739843/ Nettselskapene ser den nye ordningen som viktig, og forventer at den vil bli mer brukt enn tilsvarende ordning for produksjon. Den foreslåtte endringen er primært for nettselskapene, men vil også treffe systemansvarlig noe Statnett vil kommentere i sitt høringssvar. RME uttrykte tydelig at den nye ordningen bygger på frivillighet, og at dette ikke skal være "default"-løsningen for nye tilknytninger, og at det er viktig at nettselskapene kommuniserer dette overfor nye nettkunder. Nettselskapene informerte om at korona-situasjonen påvirker aktiviteter i selskapene. Bl.a. er det selskaper som iverksatt innsparingstiltak som funksjon av korona, samt at aktiviteter er satt på vent. Nettbransjen opplever for tiden stor fusjonsiver – både pågående fusjoner samt selskaper som vurderer å fusjoner. Selskaper som nylig har fusjonert, eks. Elvia og Tensio, kommenterte at de nå er i en konsolideringsfase hvor det tidvis er mye internt fokus for å rigge de nye organisasjonene. En europeisk DSO organisasjon er under etablering (se https://www.eudsoentity.eu/). Agder og Elvia er medlem i europeisk DSOS-entitet (Brussel), mens Skagerak Energi Nett er i ferd med å bli medlem.	Aksjon: Presentasjon av DSOS vil på neste møte i Samarbeidsforum
2	Orientering fra RME a. <u>RMEs oppfølging av ekspertgruppens anbefalinger og høringsinnspill.</u> RME informerte om at de vil overlevere sin anbefaling til OED 1. november (utsatt fra 1. oktober). RME påpekte at det er enighet om mye i bransjen, og at de vil kunne gi tydelig anbefalinger på viktige driftstema. Som ekspertgruppen påpekte vil økt informasjonsutveksling kreve større grad av koordinering og økt (utviklings-)hastighet. Dette vil RME adressere i sine anbefalinger. RME mener at videre digitalisering må favne bredt, og at arbeidet i tillegg til nettselskapene også må inkludere kundesiden. RMEs anbefalinger vil derfor også berøre hvordan produsenter, store forbrukere, og muligens kraftleverandører, bør involveres. I tillegg er det nødvendig å se på hvordan systemleverandører, forskningsmiljø, standardiseringsorganisasjoner ol. kan tas med i det videre arbeidet. RME vil se til læring og erfaringer fra andre bransjer/sektorer, spesielt knyttet til prosess, for hvordan sikre bransjefelles løsninger. Nettselskapene hadde hovedsakelig to kommentarer til RMEs signaler. For det første er det stor enighet om behov for videre digitalisering og økt informasjonsutveksling. Utfordringen er hvordan få dette til å skje på en effektiv måte hvor alle bidrar. De mener at det i dag er manglende rammebetingelser for å sikre at nettselskapene kan prioritere dette. Videre påpekte både Distriktsenergi og Energi Norge at store dataprojekter viser seg vanskelig å gjennomføre effektivt. De understreket en behovsdrevet utvikling, hvor man begynner med det viktigste først, f.eks. deling av produksjonsplaner.	

	b. <u>Andre prosesser i regi av RME</u> RME sendte tidlig i september sine anbefalinger for ny nettleie til OED (https://www.nve.no/reguleringsmyndigheten/nytt-fra-rme/nyheter-reguleringsmyndigheten-for-energi/nve-rme-legger-ram-forslag-til-ny-nettleiemodell/), og som forventes å tre i kraft fra 1.7.2021. Videre informerte RME at de har engasjert en konsulent for å foreta analyser og vurderinger knyttet til tidsbruk fra kundeforhold til anlegg er spenningsnett. Ambisjonen på sikt er å kunne premiere nettselskap som har effektive prosesser. Tilsvarende løsning er tatt i bruk med gode resultater i UK.	
3	<u>Om innspill på ekspertgruppens anbefalinger</u> Statnett orienterte om sitt høringsinnspill på ekspertgruppens anbefalinger. Et sentralt budskap er ønske om en gradvis og erfaringsbasert tilnærming. I tråd med ekspertgruppens anbefalinger, og som påpekt i nylig godkjente retningslinjer for fos, har nettselskapene et stort ansvar for egen drift allerede. Nettselskapene har en viktig rolle i håndtering av flaskehals i planfasen. Statnett understreket at det for operativ flaskehals håndtering er nødvendig å avvente erfaringer fra nye løsninger. Statnett ser at videre digitalisering av bransjen trenger en felles ambisjon, med en gradvis utvikling som bygger på løsninger som allerede finnes. Energi Norge understreket behovet for regulatorisk forutsigbarhet. Det er i dag uenighet om hvorvidt forskrift om systemansvar slik den er i dag i større grad må tilpasses for være i tråd med dagens praksis samt å sikre harmonisering med kommende europeisk regelverk. Energi Norge ser behov for en gradvis utvikling, hvor også insentiver for nettselskapene tydeliggjøres. Agder Energi Nett støttet Energi Norge syn, samt supplerte med å påpeke at ekspertgruppen løftet opp utfordringer med dagens KILE-ordning og at det er behov for å se over dette. Nettselskapene understreker at RME bør se nærmere på dette. Videre påpekte Agder Energi Nett at Statnett var vel konservativ i sitt hørings svar, og hadde forventet tydeligere signaler om behov for endring. Distriktsenergi understreket at de synes at ekspertgruppens rapport er god, og at de stiller seg bak mye. De påpekte behovet for en gradvis utvikling av regelverket, hvor regelverket følger bransjens utfordringer og ikke motsatt. Videre må utviklingen ivareta ulike behov i ulike deler av nettet, ellers kan det fort bli for kostbart.	
4	<u>Om videre samarbeid</u> Statnett ønsket en diskusjon om hvordan Samarbeidsforum så langt har fungert, samt innspill på hvordan forumet bør tas videre (innhold og tilnærming). Statnett orienterte om en stor mengde eksisterende samarbeidsarenaer og pågående utviklingsaktiviteter mellom systemansvarlig og nettselskapene, samt pågående og kommende aktiviteter i grensesnittet. Av kommende aktiviteter vil implementering av System Operation Guideline (SO GL) inneholde mange tema hvor det er viktig med tett samarbeid i nettbransjen. Innspill fra nettselskapene/bransjeorganisasjonene - Energi Norge fremhevet at Samarbeidsforum er et viktig forum og blir enda viktigere fremover. De anmodet Statnett til å være villig til å teste ut	

	flere virkemidler for DSOene, som en respons på at mye av elektrifiseringene og driftsutfordringene skjer i distribusjonsnettet. - Distriktsenergi synes at Samarbeidsforum har fungert bra, og bør videreføres. De vil at neste møte i Samarbeidsforum drøfter RME sine anbefalinger til OED for å klarlegge hvorvidt bransjen kan gi en samlet støtte til (hele eller deler av) RMEs anbefalinger. - Agder Energi Nett påpekte at vi har oppnådd mye, og at det er et godt diskusjonsklima. Det er mer enn nok av problemstillinger å ta tak i, eks. network codes og informasjonsutveksling. - Mørenett fremholdt at fleksibilitet er et viktig tema, og bør være en fast del av Samarbeidsforum. - Glitre vil at Samarbeidsforum vektlegger driftsproblematikk, for å finne løsninger for effektiv drift på tvers av TSO og DSO. - Sognekraft understreket at Samarbeidsforum har konkretisert viktige saker, og at dette må vektlegges også fremover. Det er derfor viktig å avgrense/prioritere diskusjoner om viktige driftsoppgaver (plan og sanntid), slik at Samarbeidsforum ikke blir et "universalforum" uten konkrete resultater. <u>Samarbeidsforums tanker om behov for nye piloter</u> Statnett ba om innspill hvor viktig ytterligere piloter er for Samarbeidsforum. Energi Norge og nettselskapene viste til høringsuttalelsene hvor de anbefalte å fortsette med piloter, for å høste erfaringer og for dele kunnskap. De ser at nye piloter bør i større grad vektlegge digitalisering, f.eks. om digitalisering kan redusere dobbeltarbeid mellom nettselskapene og systemansvarlig. De påpekte at det ble utarbeidet ni TSO/DSO-pilot-forslag høsten 2018, hvorav tre ble valgt for gjennomføring (Agder, Mørenett og Tensio). <u>Oppsummering:</u> En tydelig tilbakemelding om videreføring av Samarbeidsforum. Samtidig innspill på å ikke fokusere for bredt; - mest operative forhold og fleksibilitet.	<u>Aksjon:</u> Selskapene kontakter Statnett anne.sofie.risnes@statnett.no hvis de har konkrete forslag på piloter
5	<u>Neste møte i Samarbeidsforum</u> Neste møte vil skje i slutten av året (trolig også digitalt møte).	<u>Aksjon:</u> Statnett sender Doodle med aktuelle datoer

Vedlegg:

1. Foiler vist i møtet